

Directoraat Generaal
Curatieve Zorg
Directie Patiënt en
Zorgordening
Team E

Opgesteld door

Aan

Minister van VWS

Cc aan staatssecretaris LMZ

Cc aan staatssecretaris JPS

Deadline: 15 december
2025

nota

TER BESLISSING

Vervolg Wet integrale bedrijfsvoering zorg- en
jeugdhulpaanbieders en reactie op uitspraak Raad van
State rond het winstuitkeringsverbod

Datum

24 november 2025

Kenmerk

4302033-1091592-PZO

Bijlage

1.

1. Aanleiding

In bijgevoegde brief informeert u de Kamer over het vervolg op het wetsvoorstel Wet integrale bedrijfsvoering zorg- en jeugdhulpaanbieders (Wibz) en geeft u een reactie op de recente uitspraak van de Raad van State rond het winstuitkeringsverbod.

De Tweede Kamer, toezichthouders en het zorgveld hebben zich in technische briefings, het rondetafelgesprek, door de Kamer gestelde schriftelijke vragen en diverse debatten, kritisch uitgelaten over de Wibz. Dit heeft u eerder doen besluiten om het huidige wetsvoorstel opnieuw tegen het licht te houden en de Kamer hierover te informeren.

Nog voordat deze brief naar de Kamer is gezonden, heeft de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (de Afdeling) een uitspraak gedaan over het huidige winstuitkeringsverbod. De urgentie die is ontstaan na de uitspraak van de Afdeling geeft aanleiding om de reikwijdte van het winstuitkeringsverbod mee te nemen in de herbezinning van de Wibz. En de Kamer alsnog over dit geheel te informeren.

2. Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd bijgevoegde Kamerbrief over het vervolg van de Wibz en de reactie op de uitspraak van de Raad van State te ondertekenen en aan de Tweede Kamer te verzenden.

Deadline: u wordt geadviseerd de brief voor het Kerstreces aan de Tweede Kamer te verzenden.

3. Kernpunten

- De Afdeling heeft woensdag 22 oktober 2025 een besluit van de minister van VWS, tot afwijzing van een toelating van een zorgaanbieder, vernietigd. De aanvraag is destijds afgewezen, omdat de zorgaanbieder een winsttoegmerk heeft. De Afdeling heeft geoordeeld dat de minister het winstuitkeringsverbod niet coherent en consistent heeft toegepast. Daarom is de toepassing in strijd met Europees recht.
- Deze uitspraak zorgt voor onduidelijkheid over de toepasbaarheid en handhaafbaarheid van het huidige winstuitkeringsverbod in de zorg.

- Het wetsvoorstel integere bedrijfsvoering zorg- en jeugdhulpaanbieders (Wibz) biedt de mogelijkheid om het winstuitkeringsverbod coherenter en consistentener vorm te geven.
- De urgentie die is ontstaan na de uitspraak van de Raad van State geeft aanleiding om de reikwijdte van het winstuitkeringsverbod mee te nemen in de herbezinning van de Wibz ~~mee te nemen~~.
- Belangrijk daarbij is dat de Jeugdwet op dit moment geen winstuitkeringsverbod kent. Een politieke keuze over winst in de zorg kan weerslag hebben op jeugdhulp. In het schriftelijk verslag bij de Wibz zijn reeds vragen gesteld waarom jeugdhulp geen winstuitkeringsverbod kent en zorg wel.
- De Kamer wacht al enige tijd op de nota naar aanleiding van het verslag. De beantwoording van de forse hoeveelheid vragen (380), de demissionaire status van het kabinet en de politieke wisselingen hebben de nodige tijd gevraagd.
- Met bovengenoemde brief wordt de Kamer nader geïnformeerd over zowel de rechtszaak als het vervolgproces voor de Wibz.
- Ook gaat u in de brief in op private equity in de zorg. Hiermee geeft u uitvoering aan een eerder gedane toezegging en komt u tegemoet aan eerdere aangenomen moties om in een plan van aanpak uiteen te zetten hoe private equity uit de zorg geweerd kan worden. Daarom schetst u in de voorgestelde Kamerbrief enkel de opties hoe om te gaan met private equity in de zorg, maar hierover neemt u geen besluit.

Datum
24 november 2025
Kenmerk

4. Toelichting

a. Draagvlak politiek

Bij de Kamer is draagvlak voor randvoorwaarden en verplichtingen om een integere bedrijfsvoering bij de zorg- en jeugdhulpaanbieders te borgen. Er is een kritische houding ten opzichte van het huidige wetsvoorstel. Een groot deel van de Kamer lijkt te vinden dat de voorstellen niet ver genoeg gaan en vraagt om zwaardere eisen en/of vergaande verplichtingen. Een aantal moties die om een koerswijziging in de Wibz vragen, zijn met een meerderheid aangenomen. De uitspraak van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State zal de druk opvoeren, ook vanuit de Kamer, om het huidige winstuitkeringsverbod te herzien. Tegelijkertijd stellen Kamerleden, onder andere vanuit diezelfde fracties, ook de vraag of de voorgestelde normen niet een te verregaande inbreuk maken op de vrijheid van aanbieders. Dit benadrukt de lastige afweging om tot een goede balans te komen tussen wet- en regelgeving om integere bedrijfsvoering te realiseren en tegelijkertijd integere aanbieders de ruimte te geven om goede zorg te leveren, met zo min mogelijk regeldruk.

In de tijd tot de formatie van een nieuw kabinet werkt u de mogelijkheden tot aanscherpingen van de Wibz nader uit en informeert u de Kamer hierover. Zodat met het aantreden van uw ambtsopvolger snel besluiten kunnen worden genomen ten aanzien van het wetsvoorstel, die naar verwachting dan ook op voldoende steun van de Kamer kunnen rekenen.

b. Draagvlak maatschappelijk en eenduidige communicatie

De maatschappelijke verontwaardiging is groot na incidenten waarin zorg- en jeugdhulpaanbieders hun eigen financiële belangen boven de maatschappelijke belangen hebben gesteld. Er is dan ook regelmatig publiciteit rondom de Wibz.

Bij de diverse ontwerpen (zoals winst, private equity, strengere toets aan de voorkant etc.) wordt gewezen op de voorgenomen maatregelen in de Wibz. Deze discussie zal verder toenemen naar aanleiding van de uitspraak van de Raad van State en de mate waarin andere aanbieders zich beroepen op deze uitspraak en winst willen uitkeren.

Datum
24 november 2025
Kenmerk

Toezichthouders en gemeenten vragen om strengere maatregelen en meer bevoegdheden om toezicht te houden. De NZa en de IGJ hebben een aantal gewenste maatregelen genoemd in de presentatie die zij hebben gehouden tijdens de technische briefing in de Tweede Kamer op 20 maart jl. De VNG heeft daartoe opgeroepen in het rondetafelgesprek in de Tweede Kamer op 24 maart jl. Brancheorganisaties van zorgaanbieders, bestuurders en toezichthouders in de zorg en diverse advocatenkantoren vinden de voorgestelde maatregelen daarentegen nogal eens te vergaand, niet proportioneel of overbodig. Zij verwijzen naar bestaande regels in het burgerlijk wetboek en de Governancecode zorg.

c. Arbeidsmarkteffecten zorg- en welzijnsveld

Het wetsvoorstel heeft niet direct effect op de arbeidsmarkt.

Het is echter wel mogelijk dat een aantal van de ingediende moties, als deze zouden worden verwerkt in dit wetsvoorstel of een ander wetsvoorstel, verstreckende gevolgen heeft op het zorgaanbod en de toegankelijkheid van zorg en daarbij ook op het aanbod van arbeid binnen de zorg. Voorbeelden daarvan zijn het verbieden van private equity en een algeheel winstuitkeringsverbod.

d. Gevolgen administratieve lasten

De administratieve lasten die de gestelde voorwaarden en verplichting in het wetsvoorstel met zich meebrengen zijn uiteengezet in de Memorie van Toelichting. De toename van de structurele regeldruk in verband met het wetsvoorstel wordt in totaal geraamd op jaarlijks € 18.990.756. De vermindering van de structurele regeldruk als gevolg van het opheffen van het CSZ, geraamd op jaarlijks € 1.126.083, wordt hiervan afgetrokken. De totale netto structurele regeldruk wordt dan ook geraamd op € 17.864.673. Deze administratieve lasten doen zich alleen voor als een aanbieder winst uitkeert en dit geldt niet voor alle aanbieders.

Wijzigen van het wetsvoorstel zou kunnen leiden tot een aanpassing van de geraamde regeldruk. Welke effect dit heeft op de regeldruk is afhankelijk van de wijzigingen die worden voorgesteld. Indien sprake is van wezenlijke wijzigingen in het wetsvoorstel zal een nieuwe toetsing door de Raad van State en het Adviescollege toetsing regeldruk (ATR) plaats vinden.

e. Financiële en personele gevolgen VWS en uitvoeringsorganisaties

Niet van toepassing.

f. Juridische aspecten haalbaarheid

Het invoeren van extra voorwaarden aan de bedrijfsvoering van zorgaanbieders maakt inbreuk op de vrij verkeer-bepalingen (EU). Voor de onderbouwing dat deze inbreuk gerechtvaardigd is, is het nodig dat alle beschikbare en relevante informatie zorgvuldig is meegewogen en dat de genomen maatregelen proportioneel zijn. Voor de maatregelen in het wetsvoorstel is deze toetsing reeds uitgevoerd en is geconstateerd dat het wetsvoorstel, vanwege de balans, proportioneel is.

Datum
24 november 2025
Kenmerk

Voor eventueel nieuw in te voeren maatregelen (zeker als deze van wezenlijke aard zijn) zal deze toetsing opnieuw moeten worden uitgevoerd, waarbij stringente maatregelen mogelijk juridisch kwetsbaarder zijn in het licht van het EU-recht.

g. Afstemming (intern, interdepartementaal en met veldpartijen)

Deze nota is afgestemd met de directie PZo, directie WJZ en directie Jeugd en met de NZa.

h. Toezeggingen

- In de Kamerbrief wordt een toezegging van minister Agema afgedaan (Delphinummer: 4746).
- In de Kamerbrief wordt een nieuwe toezegging gedaan: "Ik verwacht voor deze herbezinning enkele maanden nodig te hebben en u in de eerste helft van 2026 daarover te informeren". Deze toezegging wordt ook in de planningsbrief genoemd die is opgevraagd door de griffie van de Tweede Kamer.

i. Fraudetoets

Niet van toepassing.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Tot personen herleidbare gegevens zijn onleesbaar gemaakt vanwege de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.